

SAGARDOAREN LURRALDEA

el territorio de la sidra

**2019 UZTAKO
SAGARDO SAGARRAREN
HELDUTASUNAREN EGOERA**

Kontaktua:

Leire Alkorta (Prensa arduraduna)
943 550 575
info@sagardoarenlurraldea.eus

www.sagardoarenlurraldea.eus

2019 SAGARDO SAGARRAREN EGOERA

Aurreko urteetan bezala, Fruitel eta Sagardoaren Lurraldearen 2019 uztako XIX. sagardo sagarraren heldutasunaren txostena aurkezten dugu. Txostenaren puntu nagusiak hauek dira:

- Aurreko urtearekin konparatuta heldutasuna pixka bat atzeratuagoa dator.
- Ekoizpena, orokorki, oso altua da.
- Hori dela eta, sagasti askotan adar eta enborra asko hautsi dira eta sagarren neurria txikiagoa da, barnekaldean bereziki.

Iraila hasieran eta azken urteetan bezala, Gipuzkoako sagasti ezberdinetan kontrol bat egin da, sagarren egoera zein den jakin ahal izateko.

Honetarako, Gipuzkoako zenbait sagasti jarraitu ditugu eta 14 barietate kontrolatu dira: Aritza, Errezila, Gezamina, Goikoetxe, Manttoni, Moko, Mozolua, Patzolua, Txalaka, Udare Marroi, Urdin, Urtebi Haundi, Urtebi Txiki eta Verde Agria.

Aurten loraldia oparoa eta luzea izan da. Udaberria oso euritsua eta uda oso beroa izan dira.

Ekoizpena, orokorki, oso altua da. Hori dela eta, sagasti askotan adar eta enborra asko hautsi dira eta sagarren neurria txikiagoa da, barnekaldean bereziki.

Aurten arjoaren erasoak irregularrak izan dira, barnekaldean eragin handiagoa izanik. Aurreko urtearekin konparatuz, tximeleten hegaldien uneak definituagoak izan dira leku gehienetan. Tratamenturik gabeko sagastietan kalteak garrantzitsuak izan direlarik.

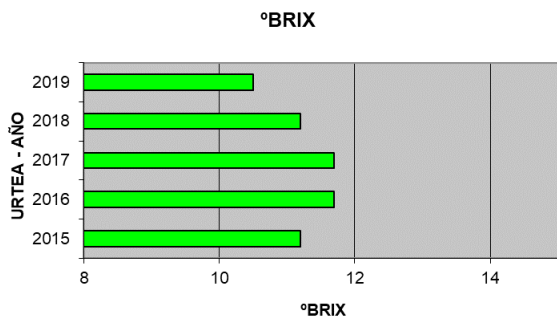
Heldutasunaren txosten hau www.sagardoarenlurraldea.eus orrialdean eskuragarri dago.

Sagarraren heldutasuna

Heldutasun kontrola iraileko 2. astean egin da, aurreko urteetan bezala. Heldutasuna neurtzeko bi modu erabili ditugu: lehenengoan, azukre maila jakiteko, sagarren indize refraktometrikoa (°Brix) neurtu da; eta bigarrenean, almidoiaren erregresioa jakiteko, iodo indizea neurtu da, 1-10 eskalan, Europako araudiari jarraituz.

Indize refraktometrikoa - °Brix

Hurrengo grafikoan iraileko 2º asteko brix graduen garapena ikus dezakegu. Bertan, 2018. urteko °Brix datua, **10,5**koa da, aurreko urtekoa baino baxuagoa

Hurrengo taulan azken 10 urteetako °Brixen datuak ikus daitezke:

Año	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
°Brix	10,7	11,3	11,9	10,8	10,2	11,2	11,7	11,7	11,2	10,5

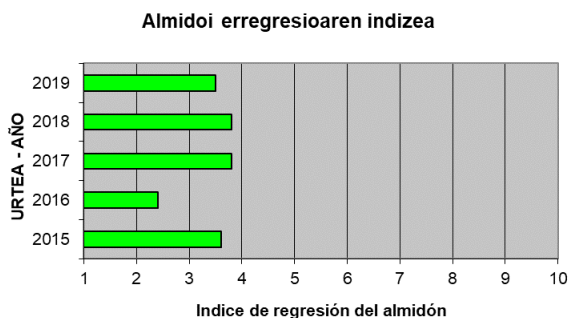
Hurrengo taulan azken zazpi urteetako barietate ezberdinen indize refraktometrikoa (°Brix) ikus daiteke:

°BRIX							
BARIEATEAK	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ARITZA	10,3	9,4	10,4	11,8	11,3	10	10,3
ERREZILA	11,0	11,1	11,7	11,7	11,4	11,3	10,6
GEZAMINA	10,8	10,1	11,5	11,3	11,6	11,6	10,3
GOIKOETXE	11,9	11,3	12,1	12,4	12,6	11,8	11,3
MANTTONI	10	10	10,3	11,4	11,9	10,3	9,9
MOKO	11,4	10,4	11,4	12,9	11,3	10,7	10,3
MOZOLUA	11	10,1	11,5	12,3	12,3	11,6	11,3
PATZOLUA	10,5	10,4	11,1	11,5	12	12,3	11,1
TXALAKA	11,2	10,2	11,3	11,5	11,6	11,4	10,7
UDARE MARROI	11,3	10,9	11,9	11,2	12,1	11,4	10,2
URDIN	11,1	10,7	12,1	12,9	11,9	11,5	10,8
URTEBI HAUNDI	10,4	9,6	10,7	10,8	11,1	10,7	10,0
URTEBI TXIKI	10,4	9,4	10,6	10,4	11,1	10,5	10,1
VERDE AGRIA	10,5	9,7	10,5	11,6	11,4	11,0	10,2

Barietatez barietate begiratuta, aurtengo kontrolean °Brix altuena Goikoetxe eta Mozolua 11,3 °Brixekin dute. Aldiz, baxuena, Manttonik 10,3 °Brix ekin eman ditu.

Almidoiaren erregresioa

Hurrengo grafikoan almidoiaren erregresioaren garapena ikus dezakegu. Aurtengo datua aurreko urtekoa baino zertxobait baxuagoa da, **3,5**ko indizea eman baitu.

Hurrengo taulan azken 10 urteetako datuak ikus daitezke:

Urtea	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
°Brix	3	4,4	2,6	2,3	3,4	3,6	2,4	3,8	3,8	3,5

Hurrengo taulan azken zazpi urteetako almidoiaren erregresioa ikus daiteke, barietate ezberdinetan irailako 2° astean:

ERREGRESIOA							
BARIETATEA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ARITZA	2,1	5	4,6	2,3	3,7	4,8	4
ERREZILA	1	1,2	1,4	1,2	1,9	1,5	1,4
GEZAMINA	2,8	4,5	4,5	2,3	4,5	4,4	4,2
GOIKOETXE	8,1	8,1	8,1	8,5	8,5	8,5	8,5
MANTTONI	1,6	1,7	2,8	1,6	3,4	3,3	2,8
MOKO	1,2	1,5	1,8	1,5	1,9	1,5	1,4
MOZOLUA	2,8	4,8	4,6	2,6	4,4	5,1	4,1
PATZOLUA	3,2	4,7	5,9	2,5	6,1	5,2	6,1
TXALAKA	1,5	3	3,2	2,1	4,6	4,3	2,7
UDARE MARROI	1,2	2,6	1,9	1,3	1,9	2,7	1,8
URDIN	2,2	2,2	2,3	2,0	3	2,8	2,7
URTEBI HAUNDI	1,7	2,9	2,6	1,5	2,9	3,1	2,6
URTEBI TXIKI	2,5	3,2	3,6	2,1	3,6	3,8	3,7
VERDE AGRIA	1,4	2,4	2,7	1,8	2,8	2,8	2,7

Goikoetxe barietatea alde batera utzita, erregresio altuenak Patzolua 6,1rekin, Gezamina 4,2rekin, Mozolua 4,1rekin eta Aritza 4rekin izan dituzte. Aldiz, Errezila eta Moko 1,4rekin erregresio baxuenak izan dituzte. Aipatzekoa da Txalakaren aurtengo portaera: 2018an 4,3ko datua eman ondoren , aurten 2,7koa eman du.

PUNTU GARRANTZITSUENAK:

Orokorrean, 2019ko iraila hasieran, sagastietan azaldu diren zenbait puntu berezi ditzakegu:

- Aurreko urtearekin konparatuta heldutasuna pixka bat atzeratuagoa dator.
- Azukre maila aztertuz, aurtengo urteak, batzaz beste 10,5 °Brix ditu, aurreko urtean baino zazpi hamarreko baxuagoa.
- Almidoiaren erregresioa 3,5ko indizean dago, hau da, aurreko urtean baino 3 hamarreko baxuagoa.
- Heldutasun datuak ikusita (almidoiaren erregresioaren arabera) Goikoetxe barietatea kenduta, 3 barietate talde ikus daitezke:
  - Aurreratuenak: Patzolua, Gezamina, Mozolua, Aritza eta Urtebi Txiki.
  - Erdikoak: Manttoni, Txalaka, Urdin, Verde Agria eta Urtebi Haundi.
  - Atzeratuenak: Errezila, Moko eta Udare Marroi.

AITOR ETXEANDIA AZPIAZU – SAGARLAN S.L
Fruitgintzan Aholkularia, 2019ko irailaren 10ean

